

DELAVSKA FRONTA

Uredništvo: Maribor, Koroška cesta 5. Uprava: Maribor, Koroška cesta 1. Naročnina: celoletno Din 36.—, mesečno Din 3.—. Oglasi po ceniku. — Izhaja vsako soboto zjutraj.

Zrelostni izpit delavstva pri občinskih volitvah.

Te dni smo bili žive priče velevažnih političnih dogodkov, ki so se razvijali okrog nas. Velika bitka za slovenske občine se je vršila, sedaj pa je zmagovalno končana. Nedeljske občinske volitve so nam prinesle pričakovano zmago, ki je najlepše plačilo našemu slovenskemu ljudstvu za njegovo neomajno zvestobo in vztrajnost, ki ni klonila niti pod najhujšim pritiskom prejšnjega režima. Vso veličino zmage izraža najlepše pač rezultat volitev sam: 88% vseh slovenskih občin je prešlo v roke JRZ. V nedeljo je volilo 225 občin, od katerih jih je dobila JRZ 197. Že prej je volilo 75 občin, od katerih ima JRZ upravo v 67. Skupno ima JRZ sedaj v svojih rokah 264 občin, opozicija vseh barv pa je dobila od 300 občin samo 36. Podrobni izid nedeljskih volitev je sledeč: Od 153.751 vpisanih volilcev se je udeležilo volitev 97.276 volilcev ali 63,27%. Glasovalo je: Za listo JRZ 70.820 volilcev, za kompromisne liste JRZ 7149, za listo JNS 921, za liste skupne opozicije 17.157, za Hodžerovo stranko 28 in za nemške liste 1208 volilcev. Vloženih in potrjenih je bilo skupno 321 kandidatnih list, od tega list JRZ 261, kompromisnih list JRZ 40, za skupno opozicijo 110, JNS 6, za Hodžerovo stranko 1, za Nemce 3 liste. Zmaga je torej popolna in lepše si ne more nihče želeli. In kar je glavno, ta zmaga ni bila dosežena z nobenim pritiskom, z nikakim nasiljem, boj je izvojevan v najostrejši svobodni konkurenci. Vsakdo je lahko volil, kakor mu je srce velelo, vsak je lahko agitiral, za kogar in za katero stranko je hotel. Nihče mu ni krtil osebnih pravic, nihče ga ni zapiral. Nikjer niso orožniški bajoneti priganjali ljudi na volišče, pa tudi se niso nikjer na nobenem volišču potvarjali volilni rezultati in se niso pripisovali posameznim kandidatom glasovi, ki jih sploh ni bilo, ali so bili podani za njihove nasprotnike. Nikjer tudi niso volili mrtvi in takšni, ki že leta in leta ne bivajo v dotičnih občinah. Nikogar se tudi ne bo preganjalo po teh volitvah zaradi oddanega glasu. Skratka, vse to nasilje, ki ga je uganjala JNS pri občinskih volitvah leta 1933 in pri prejšnjih državnozbornskih volitvah ter sloviti Jevtičev režim pri petomajskih volitvah leta 1935, vsega tega sedaj ni bilo. Volitve so se vršile v popolni svobodi, nihče ni občutil niti najmanjšega pritiska od strani oblasti. In kljub temu taka zmaga! Ali ni to dovolj jasen dokaz, da je slovensko ljudstvo v ogromni večini v vrstah JRZ, da je neomajno vdano svojemu voditelju g. dr. Korošcu. — Za vse ostale politične struje, ki so nastopale pri volitvah s takšno silovito agitacijo, pa je izid volitev poraznega značaja. Kje so sedaj »nepremagljive« vrste JNS, o katerih je njeno časopisje še nedavno tako slavnostno trobilo. Skrčile so se vse v šestih skromnih vloženih listah in v eno samo borno dobljeno občino. Še slabše je z našimi marksisti - socialisti. Niti v enem slučaju si niso upali v borbo pod svojim pravim imenom in rdečo zastavo. Povsod so se skrili za »ljudsko fronto«, v kateri so sklepali zaveznitvo z vsemi mogočimi barvami. V teh »frontah« so bili poleg najhujših fašistov in pofovcev, slovenskih mačkovcev in socializmov najskrajnejši komunisti. Vsa ta pisana mešanica se je vrgla v volilno borbo s silovitimi agitacijskimi sredstvi, z najostudnejšo lažjo ter obrekovanjem, pa vse skupaj ni nič začelo. Slovenski narod je odločno obsodil »ljudsko fronto«, javno in jasno je zavrgel v njej skriti marksizem in komunizem tja, kamor spada. Toliko politične zrelosti in prevdarnosti je pokazal, da se lahko z njo upravičeno ponasamo. Posebej pa moramo biti veseli, da je slovenski delavec sedaj tako odločno izpregovoril in obsodil marksiste. Najmočnejše marksistične trdnjave, kakor so Jesenice, Pobrežje in Košaki pri Mariboru, so padle. Marksisti si niso osvojili niti ene slovenske občine v tej volilni bitki, povsod so poraženi in osramočeni zapustili bojišče. Slovensko delavstvo je s temi volitvami položilo svoj politični zrelostni izpit, na katerega je lahko naš narod ponosen!

Delavstvo je glasovalo s slovenskim ljudstvom.

Občinske volitve, ki so sedaj za nami, so v marsikaterem pogledu pomembne. Najpomembnejše pa so gotovo v tem, da so enkrat za vselej razpršile strah pred »rdečo nevarnostjo« v naših delavskih revirjih. Ta strah, ki ga v demokratičnih časih nismo poznali, se je vkoreninil v času diktature, ko je JNS grela na svojih prsih socializem ter prepuščala marksizem v delavskih krajih in delavskih ustanovah svobodne roke. Pod zaščito JNS so se socialisti lahko vgnezdili v delavskih zbornicah in vseh njihovih ustanovah, zasedli so vsa mesta v okrožnih uradih in bratovskih skladnicah, bogato so lahko z delavskim denarjem zalagali svoja strokovna tajništva ter podpirali svoje časopisje in ni potem čuda, če se je zdelo, da se bodo res vkoreninili med našim delavstvom. Zaradi tega smo z veliko napetostjo pričakovali prve res svobodne volitve v Sloveniji zlasti v delavskih revirjih. Te volitve naj bi pokazale, koliko je socializem in komunistov tudi v resnici. Tudi marksizem se je zavedal važnosti teh volitev ter je zaradi njih podvojil svoje napore. Sam je čutil svojo šibkost, pa se zaradi tega ni strašil zveze z najskrajnejšimi idejnimi nasprotniki. Povsod so se pod komunistično in socialistično zastavo snovali po Sloveniji »ljudske fronte« in »gospodarske liste«, v njih pa se je basalo vse povprek, kar se je čutilo ogroženega. Poleg socializmov in komunistov slovenski mačkovi, pa pofovci in podeželski magnati JNS, vse to je zlezlo pod skupno marelo in vse te »fronte« in »gospodarske liste« izgledajo pobližje kakor Noetova barka. Toda vse to je bilo zaman. Naše delavstvo se ni dalo preslepiti. Najbolj nazoren dokaz za veliko zrelost našega delavstva so podale te občinske volitve in najjačji argument delavske zavesti so volilni rezultati, kakor jih vidimo samo za primerom na Jesenicah, na Po-

brežju in v Košakih pri Mariboru. To so bile pri teh volitvah tri najbolj delavske občine in vse tri so prestale preizkušnjo naravnost sijajno. Poglejmo Jesenice: tihično delavsko mesto, ki živi samo od delavskih žuljev. Postavljene so bile tri liste: JRZ z nosilcem g. Markežem, lista »ljudske fronte«, v kateri so se zedinili poleg socializmov in komunistov še odpadniki bivše SLS z znanim dr. Stanovnikom na čelu ter slovenskimi mačkovi, ki jih vodi dr. Štempihar, in pa lista JNS z nosilcem dr. Rekarjem. Ljudska fronta se je bahala, da bo pozabila Jeseničane vse povprek. In kaj je ostalo od vse baharije: Zmagala je JRZ in na Jesenicah bo županovl njen predstavnik g. Markež. Ta lista je dobila 636 glasov, dr. Stanovnik 618, dr. Rekar 479. — Še vidnejša je bila zmaga na Pobrežju pri Mariboru. Tukaj so se borile štiri liste: Lista JRZ z nosilcem g. Stržina je zmagala z absolutno večino ter odnesla 623 glasov. Socialistično-pofovska lista z Železnikom na čelu je dobila 229, Volkova JNSarska lista ima 286, Faričeva pa 4 glasove. Čisto podobno je v Košakih: Lista JkZ z nosilcem g. ministrom Vesenjkom je dobila 601 glas, združeni marksisti, mačkovi in JNS (Cerinškova lista) 171, Korenova lista 69 glasov.

Ravno na obe občini mariborske okolice so se vrgli marksisti z vso silo. »Delavska politika« je polnila svoje stolpce, da bi navdušila svoje pristaše, najvidnejši rdeči generali so hodili iz Maribora na Pobrežje in Košake na shode, na Pobrežju se rdečkarji niso sramovali stopiti v zvezo s pofovci, v Košakih pa z JNS, pa je vse bilo zastoj. »Rdeči obroček« okrog Maribora, s katerim so se socialisti bahali, je samo bajka. Izpregovorilo je slovensko delavstvo in pognalo marksizem iz slovenskih občin!

Kako rdeči spoštujejo demokratski parlamentarni režim.

Španski listi poročajo, da je sedanji parlament, ki se sestoji večina iz pristašev ljudske fronte, odzval na svoj običajni način poslanski mandat dvema svojima članoma: voditelju fašistov Primi de Rivera (ki je sin bivšega diktatorja) in voditelju restavracijskega pokreta Gopkojede, čeprav sta bila oba v svojih volilnih okoliših izvoljena z absolutno večino glasov ter so bile volitve izvedene popolnoma v redu in kontrolirane od pristojne nadzorne komisije. To je toliko poudarjena demokracija, ki jo zahtevajo komunisti samo zase.

Skrb sovjetskih oblasti za delavce.

Komunisti neprestano obljublajo povsod, da bodo polagali vso svojo skrb, da se izboljša položaj delavstva. Kako v resnici te svoje obljube izvršujejo tam, kjer pridejo na oblast, vidimo iz poročila uradnih »Izvestij«, ki v št. 116. letošnjega leta, ko se poročila iz Harkova, enega najbolj industrijskih predelov Rusije o stanju konzumnih zadrž, ki so namenjene, da bi delavci iz njih dobivali vse svoje potrebščine. Često sploh ne dobe niti nujno potrebnih živil. Hoditi morajo v oddaljena mesta, kjer stanujejo sovjetski bogataši, ki imajo seve vsega na razpolago. V enakem položaju poročajo uradna »Izvestja« tudi iz Ivanova, enega največjih centrov tekstilne trgovine. Delavci ne dobe niti onih predmetov, ki jih sami izdelujejo. Včasih pa morajo cele ure čakati, da pridejo na vrsto. Obljubiti in dati je seveda preveč.

„Demokratična“ ustava.

Spomladi so moskovski oblastniki napravili svojemu »blagorodnemu narodu« poklon, ko so poslali »širokim slojem prebivalstva v razmišljanje« načrt nove ustave SSSR. Ta načrt naj bi bil sprejet in potrjen na novembrskem sestanku sov-

jetov in bi v naslednji spomladi prišla v veljavo nova ustava.

O tem načrtu so se pri nas listi že precej razpisali, posebno levčarski, ki vidijo v tej ustavi višek demokracije. Ko bo nova ustava končnoveljavno sprejeta, bomo

o njej več izpregovorili; danes pa opozorimo na nekaj najbolj »demokratičnih« določb.

Kot bistveni znak vsake prave demokracije se smatra: svobodna izbira kandidatov za poslance, odgovornost oblasti pred parlamentom, osebna svoboda, podelitev oblasti itd.

Kako zadosti načrt nove »demokratične« ustave tem zahtevam?

Kandidate za parlament — Vrhovni sovjet — predlaga komunistična stranka, ki »združuje vse zavestno delavstvo« in druge delavske organizacije (ki morejo nastati samo po odobrenju upravne komunistične oblasti). Kandidate za poslance naznačuje Stalin in njegovi najozji. O odgovornosti poslancev pred zakonodajno skupščino ni besede. Pred kom odgovarjajo. Dejansko samo pred Stalinom samim. O podelitvi oblasti sploh ne govori. In GPU? Kakšna bo po novi ustavi njena vloga? Vse to je skrbno prikrito v nedrhih komisarijata za notranje zadeve.

To je pesek v oči ruskemu narodu, ki naj še naprej živi pod boljševiskimi židovskimi oblastniki.

Po volitvah.

Burni dnevi so za nami. V teh dneh smo zopet imeli priliko videti, kako živo je še vedno v naših ljudeh zanimanje za vse politično, kulturno in gospodarsko življenje med nami, ko smo, še ne tako dolgo tega, opazovali, kako se posebno malega človeka, kmeta, obrtnika in delavca loteva obup in brezbriznost češ: »Kaj bi hodil volit, saj je itak vseeno. Izbire tako ni nobene. In oni delajo, kar se jim zljubi, zame pa je vsak dan težji.« To je bil nezdrav pojav, zaradi katerega smo bili v skrbeh, da bi namreč ljudstvo popolnoma ne otopelo za vse naše javno življenje, ko je vsak dan znova in znova spoznavalo in čutilo, kako se vse dela preko njega in da je nasilno potisnjeno v stran od soodločanja pri vodstvu države in občine ter reševanja najtežjih vprašanj, ki zadevajo samo njega. Če bi to ozračje in razpoloženje trajalo še kaj časa naprej ali bi postalo kar stalno, bi to pomenilo smrt pravega narodnega življenja. Da pa so bili ti nezdravi pojavi samo ena od posledic nasilnega položaja, so nedvomno pokazale zadnje občinske volitve. Ljudstvo se svoji pravici, ki mu pripada po vsem božjem in človeškem pravu, da soodloča pri upravljanju vseh upravnih edinic začenši z državo do najmanjše javnopravne državne ustanove, ni odpovedalo, v zavesti, da je ono pravi nosilec oblasti in da jo ono podeljuje komur hoče, da mu nihče ne more in ne sme vsiliti ljudi, ki naj jih s svojimi glasovi pošlje v ta ali oni odbor, k tej ali oni upravi, nego, da samo kandidate postavlja in voli, ker samo v tem slučaju, če bodo res izvoljeni od ljudstva svobodno, se bodo zavedali pred njim tudi svoje odgovornosti.

Da uveljavi te svoje pravice vsaj v malem, so pomogle nedeljske občinske volitve. Dva vzroka vidimo predvsem, da so se vršile ob tako žilavi borbi in se spremljale s tako napeto pozornostjo. Prvič, ker si je narod spet oddahnil in rešil pritiskajoče more ter je hotel dati duška novemu razpoloženju. Drugič, ker ga je s slovesno besedo poklical sam njegov voditelj, ki mu je predočil vso važnost teh občinskih volitev, ker »so za našo banovino temelj bodočemu našemu javnemu delu« in »sodba o naši nedavni prošlosti in o sedanosti« in ko je izjavil, da »vlada želi na podlagi demokratične svobode zgraditi bratski sporazum med Slovenci, Hrvati in Srbi« in še naprej, da »hoče skrbeti za gospodarski in kulturni napredek v duhu socialne pravičnosti.« Začetek je v zdravi samoupravni občini, ki je temelj močni državi... K sodelovanju kličem vse, ki mislijo in hočejo dobro naši občini, banovini in državi... Te volitve naj bi bile zaupnica novi kulturni in gospodarski politiki našega vodje. V tem je bil velik pomen občinskih volitev, poleg onega ožjega, kdo vodi občinsko gospodarstvo določene občine.

Ljudstvo je pokazalo »zdrav razum in modro razsodnost«. Tri četrtine slovenskih občin dovolj glasno pove, da smo za

politiko razuma, ne hipnih gesel, ki glasno kriče in mnogo obljubljaajo a le malo ali nič ne izpolnijo. Mi pa hočemo realne politike, čeprav ni v besedah tako frazarsko gromka.

Upamo, da bodo naše občinske uprave, v katere smo poslali ljudi izmed sebe, iz-

polnile naša pričakovanja, da bodo kolikor jim je možno storile za kulturni in gospodarski napredek občin in v obrambo delovnega človeka volilca. Zavedamo pa se, da smo storili prvi in važni korak k še bolj važnim dogodkom, ki jim gremo naproti.

Zahvala zvestim volivcem!

Vam vsem, ki ste sledili pri občinskih volitvah mojemu pozivu in dosegli tako časten uspeh, iskrena zahvala!

Vsak na svojem mestu hočemo vneto vršiti svojo dolžnost ter izpolniti po svoji vesti in možnosti zaupano nam nalogo.

Naše nesebično delo bo rodilo najlepši sad: Narod duševno in telesno zdrav ter zadovoljen, domovina pa urejena in močna.

Sodelavci, somišljeniki in prijatelji, hvala Vam!
DR. KOROŠEC.

Politične vesti.

Naš ministrski predsednik na Turškem. Predsednik vlade dr. Stojadinović je odpotoval v Turčijo ter je obiskal Ankaru, kjer se je sestel z vodilnimi turšk. državnik. Sodelovanje med Turčijo in našo državo v vseh balkanskih vprašanjih bo po tem obisku postalo še tesnejše. Tudi je skušal dr. Stojadinović na tem svojem potovanju proučiti možnost, da bi se še Bolgarija priključila Balkanski zvezi, s čimer bi bile vse države na Balkanu enotno organizirane. Ministrskega predsednika zastopa za časa njegove odsotnosti v Belgradu notranji minister dr. Korošec.

V senatu in skupščini so se vršile volitve stalnih odborov. V obeh so zmigale liste vladne stranke.

Ugoden vpliv dobrih pogodb. Naša vlada je zadnje čase sklenila celo vrsto novih gospodarskih pogodb in sicer z Nemčijo, Italijo, Rumunijo, Turčijo in Anglijo. Vpliv te gospodarske politike se že sedaj občutno pozna. Silno je narasel izvoz izvoz v Nemčijo, ki nam je dovolila velike ugodnosti za izvoz živih in zaklanih prašičev, živine, lesa, sadja, konoplje itd. Anglija je odobrila neomejen izvoz jajc, zaklane perutnine in lesa. Pšenice smo izvozili samo v oktobru 3300 vagonov v vrednosti 48 milijonov Din. Skupno smo izvozili pšenice od 1. avgusta do sedaj za 250 milijonov Din. Za našo pšenico so se začele zanimati tudi Švedska, Danska in Norveška ter smo že prodali precejšnje količine tja. Veliko je povpraševanje po naši koruzi, v kateri smo imeli rekordno letino. Italija je začela uvažati od nas veliko živine in tudi izvoz lesa se je začel ponovno odpirati. Vse kaže, da se bližamo boljšim časom. Če bo dobil kmet denar za svoje pridelke, bodo živeli v blagostanju tudi vsi drugi stanovni, zlasti pa delavci, saj bodo kmetje zopet lahko kupovali industrijske izdelke in tovarne hudo zopet lahko povečale svojo proizvodnjo.

Gospodarsko sodelovanje podonavskih držav. Predsednik češke vlade dr. Hodža je izdelal načrt za gospodarsko sodelovanje podonavskih držav, ki se bo obravnaval na zasedanju gospodarskega sveta Male zveze meseca februarja v Belgradu. Načrt bo predložen najbrže tudi državam rimskega bloka (Italija—Avstrija—Madjarska) s povabilom, da sodelujejo.

Za sporazum z Jugoslavijo se je nenadoma začel zavzemati vodilen italijanski časopis »Giornale d'Italia«. V posebnem članku naglašajo potrebo, da se pripravijo tla za koristen politični in gospodarski sporazum med obema državama.

Francoze in Angleže je začelo močno skrbeti gospodarsko prodiranje Nemčije na Balkan, zlasti pa dobre gospodarske zveze med Nemčijo in našo državo. Zaradi tega se pripravljajo, da tudi sami navežejo z nami tesnejše gospodarske stike ter bodo povečali izvoz naših pridelkov. Od tega bo imela naša država, zlasti kmetje, samo večji dobiček, ker bomo lahko prodali ves presežek našega poljedelstva in živinoreje. Pametna politika sedanje vlade kaže že sedaj lepe sadove.

Mačkovi kmetje se puntajo. Minulo nedeljo so se vršile tudi na Hrvaškem v 72 občinah volitve. Bile so prav zanimive, ker je v številnih občinah zmigala lista, ki je vodstvo HSS ni potrdilo. Dr. Maček je poslal v te občine posebne odposlance, ki so kmete skušali pregovoriti, ti pa so

odgovarjali, da so že siti neprestanega čakanja in zborovanj.

Novoga šefa dobi socialistična stranka, ki se namerava menda še letos osnovati. Na vodstvo stranke naj bi prišel bivši jugoslovanski poslanik v Parizu dr. Živojin Balugdžić, katerega je upokojila sedanja vlada ter je nato prevzel glavno uredništvo lista »Politike«, ki je pod njegovim vodstvom docela zaplaval v marksistične vode. Dr. Balugdžić naj bi postal vodja nove socialistične stranke, njen dosedanji vodja dr. Živko Topalović pa glavni tajnik. Socijalisti dobe tedaj na vodstvo same petične gospode, saj je dr. Balugdžić znan kot zelo premožen gospod in tudi dr. Topalović je znan bogataš. Politika pri sodrugih se torej na vsak način izplača, sicer ne za revnega delavca, pač pa za voditelja.

Zagrebski župan dr. Erber je odstopil ter prevzel zopet vodstvo Mestne hranilnice. Dr. Erber je bil vzoren župan, ki je rešil zagrebško občino dolgov, znan pa je bil tudi kot odločen nasprotnik socijalistov, ki so pred njim imeli med mestnim delavstvom glavno besedo. Pod njegovim županovanjem so se pa vsi delavci morali organizirati v Hrvatski delavski zvezi, ki jo vodi dr. Maček.

Romunski kralj Karol je obiskal Prago v spremstvu svojega sina prestolonaslednika Mihajla. Poglavarju zavezniške države so priredili na Češkem veličasten sprejem.

Zveza med Nemčijo in Italijo. Italijanski zunanji minister grof Ciano se je mudil v Nemčiji, kjer je imel razgovore s Hitlerjem in nemškimi zunanjim ministrom Neurathom. Ta obisk bo imel dalekosežne posledice. Nemčija in Italija sta se sporazumeli za skupen nastop v Evropi proti boljševiški nevarnosti. Ta sporazum se praktično že izvaja s tem, ker obe državi podpirata španske nacionaliste v njihovi borbi proti boljševikom. Nemčija prizna Italiji zasedbo Abesinije, Italija pa se zaveže, da bo podpirala nemške težnje za doseg kolonij. Obenem sta se obe državi sporazumeli, da si v svojem delovanju v Podonavju ne bosta konkurirali.

Čehoslovaška zapušča Rusijo. Na Čehoslovaškem vedno bolj prodira prepričanje, da je sodelovanje češke države z Rusijo preveč nevarna stvar. Glavni organ češke največje vladne stranke — agrarne stranke — list »Venkov« je začel boj proti tej zvezi. Pravi, da je ta zveza napačna že zato, ker je v nasprotju z Malo antanto. Rumunija in Jugoslavija ne trpita doma komunizma, Jugoslavija pa poleg tega sovjetske Rusije sploh še ni priznala. Tudi Rumunija se brani Rusov. Češka pa nima od svojega ruskega prijateljstva drugega, kakor neprestane ruske delegacije, ki potujejo po državi. Od začetka leta do danes se je mudilo na Češkem že preko 100 ruskih odposlanstev, ki v resnici samo skušajo delati propagando za komunizem. Na drugi strani pa vabijo Rusi Čehe na obisk Rusije ter je letos obiskalo Rusijo nad 500 učiteljev, kar je za mladinsko vzgojo vsekakor nevarno.

Gibanje stranke »Rex« v Belgiji stalno raste. Kmalu bo imela 400.000 članov. Rexisti so, kakor znano, najodločnejši nasprotniki socijalizma in boljševizma.

jo, pokazati svoje mišljenje tudi v dejanju. To velja v enaki meri za kmečke kot za delavske volilce, med katere so spadali doslej tudi krščanski socialisti. Enotnost nastopa je bila toliko bolj utemeljena, ker volilni red ni proporcionalen, temveč dobi skupina, ki ima številčno premoč ali vsaj relativno premoč, v svoje roke absolutno večino občinske uprave.

Pred občinskimi volitvami smo opazili, da se je pričelo glasilo JSZ ogrevati za ljudske fronte drugod in da je pričelo simpatično pisati tudi o »slovenski ljudski fronti«. Pri sestavi kandidatnih list je bilo opaziti, da so se člani te strokovne zveze branili iti na liste, ki bi nastopale pod firmo JRZ in da so se končno tudi odtegnili prizadevanju ostalih naših slojev iz JRZ, da dobe v roko občino. Ponekod so se člani JSZ abstinirali od volitev, drugod pa so sestavili skupne liste z nasprotniki krščanstva, z obojevalci liberalnega nacionalizma in marksizma. Lahko se reče, da nosijo kršč. socialisti marsikje krivdo, če JRZ ni odrezala kot bi sicer lahko.

Poglejmo posamezne slučaje: Pri zadnjih parlamentarnih tajnih volitvah iz leta 1927. je dobila SLS na področju sedanje jeseniške občine — navajali bomo le okrogle številke — 600 od oddanih 1150 glasov. Za sedanje volitve je vložil kršč. socialist dr. Aleš Stanovnik listo ljudske fronte, ki so jo volili naši in marksistični delavci. Lista je dosegla skoro enako število glasov kot lista JRZ. Po zaslugi kršč. socialistov je dobila naslednica SLS od oddanih 1733 glasov le 636 glasov, torej približno le eno tretjino, medtem, ko nam je pripadala absolutna večina. Komu je to v dobro, gospodje krščansko socialistični voditelji? Ni dosti manjkalo, pa bi zavladala nad Jesenicami peščica marksistov s pomočjo naših navnežev. — Drug primer: V Stražišču je zmigovala pri tajnih volitvah z absolutno večino bivša SLS nad vsemi nasprotniki. Pri nedeljskih volitvah so dobili nasprotniki pri javnih volitvah večino. Občina je prešla iz rok naslednice SLS. — V Dobu, v kamniškem okraju, kjer je bil včasih poslanec dr. Krek, je podlegla JRZ opoziciji z razliko 90 glasov, medtem ko je v tem kraju dobila SLS

leta 1927. dve tretjini oddanih glasov. Še več primerov bi lahko našeli, nekatere tudi iz občin, ki so volile že pred 25. oktobrom. Povsod pa je bilanca ista: Kjer je organizacija JSZ, se je občutilo pasivno, če ne že sovražno zadržanje članov te organizacije do liste JRZ. So tudi častne izjeme! Med njimi so strokovničarji iz Bohinjske Bistrice, ki so kompaktno volili listo JRZ in s tem pokazali, da znajo ločiti med strokovno organizacijo ter stranko.

Od kod so dobili člani JSZ pobudo za odkod od JRZ? Vemo, da imajo krščanski socialisti eno samo organizacijo, to je strokovno, JSZ. V okvirju te deluje tudi Mladinska zveza, ki se pa kot kulturno društvo najbrže ne bavi s strankarsko opredelitvijo svojega mladega članstva. Ostanje nam torej le še prepričanje, da daje vse direktive in tudi politične — JSZ. Delavci so svoječasno že pravili, da so prejeli od JSZ navodila, naj se v vsaki in tudi politični zadevi obračajo nanjo. Komaj smo mogli to verjeti. Sedaj moramo! Politični dogodki nas v to naravnost silijo. Zadržanje članov JSZ pri volitvah nas sili verovati, da je JSZ ne le strokovna, temveč tudi politična centrala.

Večkrat smo čuli klicati voditelje JSZ, da je JSZ nestranskarstva in da hoče depolitizacijo organizacije. Sedaj vidimo, da se za temi frazami ni skrivala resnična želja po odstranitvi strankarskih vprašanj iz strokovne organizacije, temveč da je stalo za njimi le hotenje, potegniti članstvo iz vpliva ostalih naših slojev ter ga od njih odepiti. Prava želja torej ni bila odstranitev strankarstva, temveč nakazati članom samostojno politično pot, torej pot, s katero JSZ politizira in se skuša razbijati enotna borbena fronta slovenskega krščanskega delovnega ljudstva, obstoječa iz kmetov, delavcev in obrtnikov.

Prav je, da je vodstvo JSZ jasno pokazalo s svojim zaupniškim kadrom, kam hoče. Čim preje se je to zgodilo, tem bolje. Ljudstvo bo sedaj lažje razumevalo zamotana pota in cilje vodstva krščanskih socialistov. Kdor je bil doslej slep, bo sedaj spregledal. Tudi v tem oziru so nam minule občinske volitve koristile.

Domače vesti.

Smrt mariborskega bogoslovnega profesorja. V smartnem pri Slovenjgradcu na bolezenskem dopustu pri svojem bratu nadžupniku je umrl 22. oktobra po dolgotrajni bolezni g. dr. Josip Somrek, 65 letni profesor na mariborski bogoslovni. Rajni je predeval pastorko od l. 1909 in je bil na zavodu tudi podravnatelj do l. 1928. Bil je blag duhovnik in se je pečal izven poklica še tudi z izdelovanjem brezalkoholnih sokov, z elektrotehniko in je v lavantinski škofiji precej pripomogel k napredku cerkvenega petja med odraslimi in mladino. Pokopan je bil 26. oktobra v smartnem ob veliki udeležbi duhovnih sobratov in ljudskih množic.

Obsojen na 7 let zaradi uboja. V neki krmi na Koškah pri Mariboru je došlo letos 5. julija do pretepa. Harmonikar Alojzij Majer je dobil kot neudeleženc tak zabodljaj v trebuh, da je drugi dan umrl v bolnici. Na podlagi izpovedi priče je bil 23. oktobra v Mariboru obsojen zaradi uboja na 7 let 24 letni viničarski sin Alojz Kamet iz Počehove pri Mariboru.

Avstrijskega sleparja zaprli v Mariboru. Mariborska policija je aretirala Jožefa Kalschmida, 29 letnega zavarovalnega agenta iz Salzburga. Po aretaciji se je mariborski pol. komisariat informiral o prijetem ptiču in zvedel od avstrijske oblasti, da Kalschmida v Salzburgu iščejo zaradi številnih sleparij.

Vlom v blagajno. Dne 26. oktobra zvečer je bil izvršen vlom v železno blagajno Zadrugne zveze v Mariboru v Miklošičevi ulici. Vlomilec je odnesel 4.566 Din. Ko je odšel, je pisarno za seboj zaklenil, kar je dokaz, da je imel od pisarne ključ.

S prebito lobanjo je bil oddan v mariborsko bolnico Martin Kranjc, delavec v Ježekovi tovarni v meljskem okraju v Mariboru. Pri brušenju se je razletelo kolo in drobec so Kranjcu prebili lobanjo.

Pri padcu iz avtomobila si zlomil nogo. Ne daleč od Sv. Marjete ob Pecnici je zadnje nedeljo zvečer počila pnevmatika na kolesu osebnega avtomobila. Šofer je zgubil oblast nad volanom in že je bil voz v obcestnem jarku. Vsi so popadali iz avtomobila. 26 letnega mesarskega pomočnika Stanka Kalana je vrglo na kup gramoza, kjer je obležal z zlomljeno nogo in s hudimi poškodbami na glavi. Poškodovanega so prepeljali v mariborsko bolnico.

Hude opekline radi neprevidnosti. V Mariboru sta snažili šivalni stroj s petrolejem gospodinja in služkinja Jožefa Smole, ki se je približala gorivu s plameniško žvagalico. Petrolej se je vžgal, stroj je bil koj v plamenih. Ženski sta sicer udušili ogenj, vendar se je služkinja tako opekla, da je morala v bolnico.

Viničar utonil v potoku. V potoku v Račjem pri Pragerskem so našli utopljenega Alojzija Škerjanca, viničarja iz Frama. V noči se je vračal preko potoka, omahnil vanj in utonil.

V zadnjem hipu otet. Nedaleč od Sp. Sv. Kungote ob severni meji je bil čisto sam zaposlen v pešeni čini 17 letni pomočni delavec Ivan Jakob. Naenkrat ga je zasula plast peska do vratu in si sam nikakor ni mogel pomagati. Ponesrečenemu so pomagali iz peska še le zvečer mimoidoči lesni delavci. Fanta so komaj zdrežali toliko, da se je zavedel. Prepeljali so ga v mariborsko bolnico s strto levo nogo in s poškodbami v spodnjem delu telesa.

Nesreči dveh delavcev pod vozom. Na voglu Tattenbachove in Kopalniške ulice v Mariboru se je zaletel s kolesom v voz 35 letni Ivan Mahorič, kovač iz Bohove pri Hočah. Suneč ga je vrgel

pod voz in kolesa so šla preko njega. — Na mariborskem koroškem kolodvoru je padel pri razkladanju pod voz 41 letni delavec Ivan Velnič. V trenutku padca so potegnili konji in kolo voza mu je zlomilo roko. Oba ponesrečena je oddal reševalni oddelek v bolnico.

Stegli so se v mariborski mestni gramozni jami zaposleni delavci. V tepežu so zlomili 45 letnemu Jakobu Geigerju 3 rebra in je dobil še precejšnje poškodbe na glavi.

Z zabodljajem v hrbet se je zatekel v mariborsko bolnico Rudolf Klančič, 34 letni kamnosek iz Ribnice na Pohorju. Od dolžnika je zahteval dolg. Potirjani mu je vrnil z zabodljajem v hrbet.

Ustreljen od nočnega vlomilca in tata. V Doležovju v Prekmurju je šla v noči iz hiše žena posestnika Alojza Posredoš. V shrambi za zrnje je opazila luč. Stopila je k odprtimi vratom, jih je z vso naglico zapahnila in je odbrzela klicati na pomoč domače. Mož in gospodar je skočil v hlev po vile. Žena je svetila, z vilami oboroženi mož je odprl vrata žitne shrambe in je hotel priliti k predaji vlomilca in tatu. Naenkrat so počili iz shrambe za en drugim trije strelji iz samokresa in smrtno zadet skozi srce se je zgrudil gospodar. V obč. zmedbi vsled streljev je neznanec nemoteno pobegnil ter zginil v noč.

Dva stara moža smrtno ponesrečila. Na Straži pri Teharjih se je pri prevažanju drv tako hudo poškodoval 80 letni posestnik Karl Kroflič, da je podlegel poškodbam v celjski bolnici. V Svečini ob severni meji je lezel k nočnemu počitku pri svojem zetju 78 letni viničar Anton Pušnik. Omahnil je ter padel na cementni tlak in je drugo jutro po padcu umrl.

Avtomobil zadel dijaka. Na Ormoški cesti pri Ptujju je avtomobil tako sunil s ceste 11 letnega dijaka Franca Kodela, da si je zlomil pri padcu levo nogo in se je tudi sicer poškodoval.

Avtomobilista nesreča. Pri Podčetrtku je podrl avtomobil posestnikovega sina Oskarja Fistrič iz Bratkovca preko Sotle. Pri padcu si je pretresel možgane in so ga oddali v celjsko bolnico.

Smola dveh klatežev. Na Videžu pri Slov. Bistrici sta obiskala dva potepuha hišo posestnika Ivana Marguča. V prepričanju, da sta sama, sta začela odpirati omare in se zalagati z raznimi predmeti. Zmotila ju je pri tatinskem poslu 6 letna domača hčerkica, kateri sta najprej ponujala dinar, če izda, kam bi bil oče skrnil denar. Ker nista dobila dovoljnega odgovora, sta pričela tepsti otroka. V tem trenutku se je vrnila gospodinja in vlomilca sta se spustila v beg. Ravno kar pravčasno vrnilo gospodar jo je ubral s sosedi za beguncema in že so ju imeli in predali orožnikom. Gre za Jerneja Korošec od Sv. Jerneja pri Ločah in za Martina Slamenšek od Belh vod.

Zaposlitev delavstva pri regulaciji Savinje in Ložnice. Pri regulaciji Savinje pri Tremerju pod Celjem je zaposlenih 300 in pri regulacijskih delih Ložnice 50 delavcev.

Nevaren ptič zopet pod ključem. Iz jetnišnice ljubljanskega okrožnega sodišča je pobegnil večkratni vlomilec in tat Jožef Zakrajšek, ki je doma iz Ravnika pri Rakeku in je star 22 let. Po pobegu je zagrešil še en vlom in ga je prijel v Mariboru stražnik.

Avto padel 20 m globoko. Eden ubit, drugi težko ranjen. V bližini Smihela na Dolenjskem se je zgodila 27. oktobra huda avtomobilska nesreča, ki je zahtevala enega mrtvega in enega ranjenega. Ferdinand Martin, trgovski potnik pri tvrdki Samec v Ljubljani, se je pripeljal z

Politično delovanje krščanskih socialistov.

Krščanski socialisti hočejo tvoriti okrog deset let sem posebno in ločeno grupo tudi v političnem oziru. V tem oziru so že pisali in sprejemali resolucije. Naivneži med nami so mislili in se tolažili, da so take želje le igračkanje z besedami. Minule občinske volitve so pa pokazale, da so te tolažbe zelo slabe. Sedanje občinske volitve imajo skoro da bolj političen kot pa gospodarski pomen, čeprav je občina gospodarska edinica, to pa vsled tega, ker

so to prve volitve pod novim režimom, ki trdi o sebi, da hoče postopoma uvajati demokracijo. Zato gre pri teh volitvah za to, da pokažemo, da smo res enotni za to smer, ki jo predstavlja JRZ in vlada in če zaupamo svojima predstavnikoma gg. dr. Korošču in dr. Kreku, ki nas zastopata v vladi. Gre dalje v splošnem za to, če potrjujemo program, ki ga zastopa g. dr. Korošec. Glede na to bi morali vsi, ki govorijo, da krščansko mislijo, čutijo in dela-

avtomobilom na strmino, na kateri je naenkrat odpovedala zavora. Sofer Anton Srebrnič ni mogel vozila zaustaviti in je padlo preko cestne škarpe v kakih 20 m globok prepad. Oba potnika sta obležala pod razbitim avtomobilom. Na pomoč prihiteli ljudje so izvlekli izpod ruševin težko ranjenega šoferja, potnik Martin je že bil mrtev in se je gotovo ubil koj pri padcu. Smrtno ponesrečeni zapuščata ženo z dvema hčerama in je bil uslužen pri Samcu 26 let. Težko ranjeni Anton Srebrnič je star 25 let, je gorški begunec in je bil pri Samcu za šoferja komaj 14 dni.

Konj udaril otroka na paši. V Braslovčah je pasel živino 8 letni Lojzek Zajc, sinko pismoše. Konj ga je brenil v glavo in mu zdrobil lobanjo. V zelo opasnem stanju so prepeljali fantka v celjsko bolnico.

Vsled trojnega padca v bolnico. V Belem potoku pri smarju je nekdo napadel 43 letnega sina posestnika Ivana Rora iz Belega potoka. Trikrat ga je vrgel na tla in je Ror dobil vsled padca tako hude poškodbe, da se je zatekel po zdravniško pomoč v celjsko bolnico.

Nesreča misijonskega brata. V Grobljah pri Domžalah je zadela 27. oktobra huda nesreča misijonskega brata in kovača Alojzija Dovjak. Pri varenju mu je eksplodirala cev. Dovjaku je presekalo desno nogo, na levi strani pa veno. Poškodovanega so prepeljali v ljubljansko bolnico.

Voz strl otroku nogo. V naselju Ladja pri Medvodah je povozil voznik enoletnega delavčevega sinka Franca Vebra. Kolo je strilo otroku levo nogo.

Nesreča dninarja. V ljubljansko bolnico so oddali z notranjimi poškodbami ter v nezavesti 32 letnega dninarja Mihaela Urbančiča iz Poljan pri Novem mestu. Na omenjenega se je prevrnil voz, ki ga je nevarno poškodoval.

Sofer smrtno ponesrečil. V Liki, 30 km od Knina, je v noči od 24. na 25. oktobra smrtno ponesrečil 23 letni šofer Frlic Stanislav, doma iz Gorenje vasi pri Poljanah in v službi pri avtopodjetju Ivan Mrak v Dolu. Frlic je vozil z gospodarjem iz sibenika vino za dva škofjeloška krčmarja in je sedel zadaj na tovornem avtomobilu. Najbrž se je hotel topleje zaviti in je pri tem padel z avtomobila, si razbil lobanjo in je že v nedeljo v noči v bolnici v Kninu podlegel poškodbam.

Zagonetna smrt. Dne 26. oktobra zjutraj so našli na Bučki med dvema hišama mrtvega 24 letnega Jožefa Goloba iz Močvirja. Poklicani orožniki so ugotovili, da je bil rajni iz neznanega vzroka ustreljen skozi srce ter raziskujejo zagonetno smrt.

Vlom s precejšnjim plenom. V Tunjice pri Kamniku sta se prikladila v hišo Marije Klanjšek dva neznanca. Pod zgledjem na postelji sta našla ključ od stare skrinje, katero sta odklenila in odnesla 6000 Din, 10 zlatnikov po 10 kron in dva jopiča. Se neznanca storilca sta zginila v smeri proti Komendi.

Okraden v spanju. Privatnik je v Studencih pri Mariboru popilval v družbi treh mlajših in neki krčmi. Slednjič je zaspal pri mizi. Ko se je prebudil, je opazil, da mu je nekdo v spanju izmaknil 4000 Din. Orožniki so zaprli tatvine osumljeno trojico.

Posestniki izmaknili kravo in kure. Marija Zmuderl, posestnica na Plaču ob severni meji, ima 12.000 Din škode, ker so ji neznanec ukradli kravo in kure.

V trgovini prijet tat. 35 letni Ivan Flegarič, pristojen v Dornovo pod Ptujem, je bil odgonjskim potom pripeljan iz Sarajeva v Ptuj. Iz Ptuja ni mahnil v pristojno občino, ampak se je zmuzal v trgovino Legvart, kjer se je hotel oskrbeti z raznim blagom, a so ga zasačili in prijeli. Na policiji so ugotovili, da je Flegarič kot star grešnik izgnan iz vseh večjih mest.

Požig. V Dragatušu na Dolenjskem so politični nasprotniki pred zadnjimi volitvami spalili 5000 Din vreden kozolec JRZ kandidatu Francu Štefaniču.

Večji in manjši požari. Na Pragerskem so se igrali otroci z vžigalicami pri posestniku Jožefu Jegliču. Po otroški neprevidnosti nastali ogenj je uničil osterše hiše. — 30.000 Din škode utrpel Jožef Kovačič, posestnik v Zg. Jablanah v občini Cirkovce na Dravskem polju, ker mu je upepeli požar gospodarsko poslopje s spravljenim senom in raznimi poljskimi pridelki. — V Orehovi vasi v župniji Slivnica pri Mariboru je začelo 23. oktobra ob treh zjutraj goreti v hlevu posestnikov Franca in Marije Mesarič. Od tam se je razširil požar na poslopja sosedov Jakoba ter Jožefa Meglič, katerima sta zgoreli deloma stanovanjski hiši, do tal pa hlevi in gospodarska poslopja. Vsote nad 100.000 Din cenjene škode

daleč ne krije zavarovalnina. Požrtvovalnemu delu domačih gasilcev in od drugod gre zahvala, da nočna požarna nesreča ni zavzela še večji obseg.

NA BARIKADE — ZA DEBELE ŽEPE SOCIALISTIČNIH GENERALOV.

Zaradi revizij v Delavskih zbornicah in zaradi postavitve komisarijev, ki nadzirajo poslovanje zbornic, se socialistični generali silno razburjajo. Govore o protizakonitosti; o ohranitvi samouprave itd.

Mi se jim zelo čudimo. Kdor ima čisto vest, se vendar ne bo bal nobene revizije in upamo, da imajo gospodje vendar čisto vest, saj je bilo njihovo delo vedno in povsod posvečeno le »blagru ubogega delavstva«. Da bi bila revizija protizakonita, tega itak sami ne verjamejo, saj dobro vedo, da ima ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje nadzorstveno oblast nad Delavskimi zbornicami. Se nikdar nismo slišali, da bi n. pr. kaka zadruga protestirala proti reviziji. Pač pa smo že večkrat slišali, da se kdo revizije boji in mu ta nikdar ni všeč in mu ne gre v račun.

Nek socialistični general, ki dobiva na račun delavstva mastno plačo (šestkratno dnevno povprečno delavsko zavarovano mezdo na dan) je nedavno nekje izjavil, da bodo pognali delavstvo v generalni štrajk v obrambo njihovih visokih in mastnih plač.

Tako torej! Delavstvo naj gre na barike zato, da bodo socialistični generali delali brez nadzorstva, kar bodo hoteli. Delavstvo naj gre magari prelivat kri, samo da ne bi kdo pogledal iz čigavega denarja so se napolnili debeli mošnjiki raznih »delavskih voditeljev«.

»Roke proč od Delavskih zbornic« vpijejo socialistični generali, zato, da bi jim kdo pod roke ne gledal, kako »socialno« gospodarijo z delavskim denarjem.

Tudi mi pravimo: »Roke proč od Delavskih zbornic«, ker Delavske zbornice niso korita za razne gospode, ki bi se radi predstavljali delavstvu kot njihovi voditelji.

Podlo kleveto so te dni razširjale razne osebe po deželi, da so namreč »zeleni« t. j. člani Zveze združenih delavcev povzročili, da je oblast izvršila pri nadškofu dr. A. B. Jegliču preiskavo radi komunizma. Ta bedasta in podla laž se je rodila v glavah zagrizenih nasprotnikov katoliškega delavstva, tistih nasprotnikov, ki nosijo naslov »krščanski socialisti« in so preteklo nedeljo marsikje pljuvali in bruhalo ogenj in žveplo na našega slovenskega in katoliškega ljudskega voditelja dr. Antona Korošca. To je pač socialistični način borbe, nikakor pa ne krščanski.

V »Delavski politiki« z dne 14. t. m. so sociji objavili članek glede volitev v Delavsko zbornico, v katerem pravijo, da so Delavske zbornice last delavstva, na koncu članka pa z debelimi črkami pristavlja: Roke proč od Delavskih zbornic! — Torej tako dragi rdečkarji, roke proč od Delavskih zbornic, pravite. Povejte nam no zakaj? Ali mar zato, da boste lahko še nadalje vi šarili v njih in zapravljali

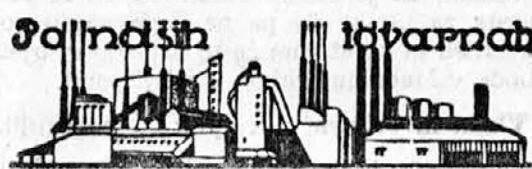
bil umrl, a veliko sem čul o rajnih, ker sem vlekel na uho, kaj so govorili odrasli. Spominjam se, kako sem strmel skoz mrak tja na laporsko pokopališče v migljajoče lučke in na groblje bistriško, ki ga je poplavilo morje svetlobe. Ne morem vedeti, kako mi je bilo; gotovo pa je, da sem kar koprnel od nadnaravnega straha in da me je čudno zeblo. Mrazilo me je. In so se oglasili v tiho temo zvonovi v Laporju, za katerimi je plaho jecal zvon iz Kočnega, ko so zastokali črešnjevski zvonovi in se jim je odzval brat pri Svetih treh kraljih, sem se stopil v neznosti. Tako lepo je bilo in tako domače. Onemoglost mi je lezla v mlado srce. Če je pa zadonel veliki zvon v Slovenski Bistrici, ter so mu odpevali sosedje na Poljskavi, v Poljčanah, Studencih in celo v daljnih Makolah, so se mi rušili temelji v duši. Moje uboge plahe misli so begale iz teme k svetlobi; oziral sem se, kje bi našel zvezd tolažnic.

Tistikrat sem bil nedolžno verna duša in vsi drugi so mi bili sveti. Bilo je to, ko sem gojil še polno nejasnih nad in še nisem bil nikomur ničesar kriv. Takrat še nisem mogel slutiti, da me nekoč sovražnica sreče vrže izpod domače strehe med veliki, grdi svet, ter me pusti v sili in sla-

Naročajte „Delavsko froto!“

delavski denar za Vašo marksistično propagando in s podporami, ki gredo v desetisoče in desetisoče vzdrževali tajnike Vaših organizacij.

Kadar govori mariborski socialistični list »Del. politika« o »krščanskih socialistih«, jih skoro vedno imenuje z imenom »krščanski socialci«. »Religiozni socializem, krščanski socializem so protislovnosti izrazi: nihče ne more biti obenem dober katoličan in pravi socialist« pravi Pij XI. v okrožnici »Quadragesimo anno«. § 121. Marksovi socialisti so to razumeli in se ravna po tem, le »krščanski socialisti« tega ne razumejo ali pa — niso brali.

Jesenice. Voditelji ljudske fronte so v nedeljo zvečer pili »likof« pa ne zmagi, ampak porazu. Vse poplave letakov, ki so jih trosili zadnji teden med ljudstvom, vsi veliki plakati in vsi avtomobili jim niso prinesli zmage. S svojimi dnevnimi in nočnimi izdajami letakov, ki so jih potem razdajali in trosili vsepovsod, so pa postali že kar smešni. (Od kod imajo vsi ti vodje toliko denarja.) Z vsa agitacijo so pokazali, da bi bili prav slabi gospodarji, pa prav dobri kričarji. Pa še to sodrugi: Kje ste imeli vaših 750 podpisov, ki ste jih izsiljevali od delavcev že 14 dni pred volitvami za vašega izposojenega kandidata. Ali so se vam volilci izneverili, ali ste lagali?

Jesenice. Z zelo velikim zanimanjem je preko 1000 ljudi poldrugo uro pričakovalo v nedeljo zvečer pred mestno hišo uradnega rezultata volitev. Pet minut čez pol osmo je prečital dose-danji župan zapisnik o izidu volitev. Z navdušenjem je pozdravilo ljudstvo zmago domačina Markeža. V tem hipu so odjeknili strelji iz topičev, da je odmevalo preko naših vrhov, pred Krekovim domom pa so švigale v zrak svetlobne rakete. Borba je bila huda, a z borbo pridobljena zmaga je tem častnejša. Volilnih upravičencev 2167. Volilo jih je 1733 (80%). Jugoslovanska Radikalna zajednica (Markež) 636 (20), lista slovenskega delovnega ljudstva (dr. Stanovnik) 618 (6), Narodno gospodarska socialna lista (dr. Rekar) 479 (4).

Od l. 1929 do 1935 je padla proizvodnja premoga v Jugoslaviji od 5,650.000 na 4,360.000 ton, torej za 22,7%. V istem razdobju je padla proizvodnja premoga v Sloveniji od 2,280.000 na 1,230.000 ton, torej za 45%. Še bolj vpijejo te številke, če si jih ogledamo v medsebojnem razmerju. Kajti če vidimo, da je padla proizvodnja v vsej državi za 1,290.000 ton, v Sloveniji sami pa za 1,050.000 ton, tedaj vidimo, da zadene padec proizvodnje po največ Slovenijo, samo 240.000 ton pride na rudnike v južnih krajih. (Slovenija)

Resnica je le ena.

Franca Žužek, eden idejnih vodij Jugoslovanske strokovne zveze, je napisal v »Delavski pravici« k brošuri »Krščanska strokovna organizacija«, ki sem jo priredil podpisani, založila pa delavska strokovna organizacija Zveza združenih de-

bosti samega. Brez svetnikov pomočnikov in brez verne duše.

Tudi danes je tisti svet — kakor nekoč tisti jesenski večer — poln teme. Pa pravijo, da je prosvetljen. Medle lučke plapolajo na grobovih; njih topli svit ne seže daleč. Slepici jih ne vidijo. Zvonovi polno doné, pa jih gluhi ne čujejo. Zlovesče zvezde se utrinjajo in nam zemljo užigajo. Da nismo kakor brezbrizni in lahkomišelnosti otroci, bi se z grozo zavedli vsega, sebi samim zakrivljenega gorja.

Včasih se je ljudstvo studilo lastne sramote, danes pa vsak svojo obešamo na veliki zvon, in se z njo še bahamo. Bilo je, da so se tatovi, razbojniki in podobni lopovi skrivali, danes pa hodijo za svojim poslom z lučjo, in še hudobarijo, če jim jo hočeš upihnuti, da bi jim zmešal pot. Častiti ljudje in poštenjaki so svoje dni hodili po belem dnevu, danes je pa za nje le še mesečina ali celo temna noč, da jih zlo občestvo ne bi zapazilo in pobilo.

Svetnikov dejanja ni več; življenja vernih duš je malo. Bojim se, da bi se zrušilo nad nami žalostno nebo in nas pokopalo. Kdo neki bi nam potem postavil plaho lučko na naš nesrečni grob?

lavcev, precej dolg članek, ki ga pa ni mogoče smatrati za stvaren odgovor na brošuro, temveč le za svojevrsten napad na njenega prireditelja.

Vsvojem članku skuša g. Žužek dokazati neko domnevno spremembo, ki se je izvršila v mojih nazorih v treh letih, trdeč, da sem kot član vodstva JSZ zagovarjal njeno linijo. Katero linijo? G. Žužek sam ve, da sem dosledno zagovarjal le linijo čiste krščanske strokovne organizacije. Kot član vodstva JSZ sem pobijal vse, o čemer sem mislil, da ne spada v krščansko strokovno gibanje. Krščanski socializem g. Žužka in tovarišev sem odklanjal in odklanjam.

Sicer pa g. Žužek sam ne verjame svojim domnevam, ko vendar v članku ugotavlja, »da ni mogel brati Valantovih pisemnih proizvodov zaradi svojstvene vsebine«, »da je pri JSZ vladalo mnenje, da je z g. Valantom diskusija nemogoča« in ko pribija, »da je v brošuri v bistvu našeto vse tisto, kar je pišec naštel leta 1933. v okrožnici »Beseda« kot uvod«. G. Žužek torej sam dokazuje, da naši nazori pri JSZ niso bili skladni, oziroma, da so moji nazori danes taki, kot so bili leta 1933. in še preje. Niti stavek, ki sem ga zapisal v »Besedi«, letaku nameščenke organizacije pri JSZ »o krščanskem socializmu, ki ga je pri nas zasidral dr. Krek«, ne pomaža g. Žužku, ker so mišljeni tu nauki dr. Kreka in načela krščanske strokovne organizacije, ne pa nauki g. Žužka in tovarišev. Slednji se sami dobro zavedajo razlik obeh smeri, ker sicer ne bi zapisal krščansko socialističen »Ogenj: »Nove poti moramo hoditi, poti, ki kažejo in gredo danes daleč naprej preko Ketterlerja in Leona XIII. in Kreka.«

G. Žužek je pričakoval v moji brošuri nekaj novega. Česa neki? On, ki je bil takoj po vojni strokovni tajnik JSZ in ki je imel v JSZ nato doslej razne važne naloge — da je bil tudi korektor, nisem vedel — bi moral imeti pač v malem prstu ideologijo krščanskega strokovnega gibanja. Pa glej čudo! Spet se mu zdi, da v novi brošuri ni nič novega in da je vso njeno tvarino premelela že »Pravica«. Ne oporekam. Toda vsa naša javnost ve, kako je predelavala to tvarino »Pravica« z ostalimi krščanskimi socialističnimi listi vred. O tem podaja tudi brošura v dodatku lepo zaokroženo sliko, ki jo je pa g. Žužek očitno prezrl. Če smatra dalje priobčitev »Pravice« za splošno znane in obvezne stvari, naj jih le smatra. V tej sodbi ga ne bo nihče motil. O izdani brošuri bi nasproti temu le ugotovil, da je prirejena od strani 43 z malenkostno izjemo le na podlagi literature krščanskih strokovnih organizacij in njihove internacionale.

G. Žužku in tovarišem gre na živce člansko število JSZ iz leta 1929 (22.500). Če mu ne verjamejo, naj naroče prvo poročilo internacionale iz Utrechta, da si ga ogledajo. Po moji presoji je število verjetno, saj je imela tedaj JSZ svoje organizacije po Hrvaški, Bosni in Hercegovini ter Dalmaciji, poleg tega so takrat delavci naravnost vreli v organizacije in končno: JSZ je vodil požrtvovalni idealist preč. g. Komlanec, ki bi mu prisodili vse prej kot pa — baharijo.

Na ostale okusnosti g. Žužka ne odgovarjam. Dostavljam le, da je naše delavstvo žejno resnice. Zato pridno posega po brošuri Zveze združenih delavcev, Delavci uvidevajo, da je priporočilo, ki ga je napisal brošuri g. Komlanec, bivši vodja JSZ in sedaj član odbora naše Strokovne zveze poljedelskega delavstva, pravilno in jo zato bero ter presojojo z lastno pametjo, kar je tudi edino v redu. — M. Valant.

Vestnik Zveze združenih delavcev.

Kamnik. Ideja prave krščanske strokovne organizacije v kamniškem okraju stalno osvaja zavedne naše delavce. Posebno dobrodošla je Valantova knjižica »Krščanska strokovna organizacija«. Pri mnogih prosvetnih društvih so jo v večjem številu razprodali med delavci in drugimi stanovni, ki se zanimajo za naše dosedaj razvrzane strokovničarstvo. Ponekod so začeli knjigo razlagati pri prosvetnih sestankih. Zvezi združenih delavcev mora biti vsa katoliška javnost hvaležna, da je v dosedanjo temo posvetila s tako jasno lučjo in zlasti, ker bo s tem znatno pripomogla k zboljanju položaja naših delavskih slojev. Pohvaliti moramo taktiko ZDD, ki nastopa mirno in dostojanstveno. Tu ni nobene demagogije, nobenega neresnega in pretiranega objubljanja, nič nedostojnih napadov. Jasnost v krščanskih načelih in odločen nastop za delavske koristi po teh načelih, to je glavno in čudovito zmagovito orožje ZDD. Trdno smo prepričani, da bo s tem edino pravilnim orožjem ZDD kmalu osvojila vse katoliško zavedno slovensko delavstvo tudi v kamniškem okraju. Naj Vam sporočimo, da »Delavska fronta« ugaja vsem, ki jo poznajo. Pri slabem zaslušku si marsikateri delavec ne more naročiti več kot en list, zato zlasti takim jako prav hodi, če prinaša »Delav. fronta« poleg strokovnih tudi druge novice. Mesečna članarina 5.— Din ZDD se že prenese, zlasti še, ko je s tem poleg članarine plačana tudi naročnina za »Delavsko fronto«.

Vinko Gaberski:

Groblje.

(Jesenski občutek.)

Skoro vsako leto, ko praznuje Cerkev vseh svetih god in se spominja svojih vernih duš, se nebo rahlo zasolzi. Meglena jesen zavija ta dan v hlad medlih upov, da še zasije sonce življenja. In nebo nam vsem rosi odpuščenje in blagoslov.

Na mrtvem groblju vre in kipi življenje. Tema ljudi se vali v ozidju pokopališča; mrke misli se jim plazijo med grobovi in se ogibajo žalostnih križev in mrzlih nagrobnikov. Pesem je tako turobna, vzdih prežalosten. Ljudstvo mrmra svoje prošnje in spomine, zvonovi pa kličejo božjo milost.

Vse naokoli odletava žolto listje. Velo in vlažno. Nima moči niti volje še živeti. Slednja bilka zamira. Doba jej je potekla.

Svoje dni, ko sem bil še kakor rosa mlad, in še nisem niti slutil, da je na svetu še kaj razen same ljubezni in čiste lepote, sem se ob priložnosti zamaknil v grobove, ter sem razmišljal o vernih dušah in njihovih tajzstvenih usodah. Niti enega človeka še nisem bil poznal, da bi

Viničarski vestnik.

Viničarji brez drv in listja. Viničarji, ki pri gospodarjih delajo celo leto in drago odslužijo poljske pridelke, krmo za živino ter stanovanje, so skoro vsako zimo brez drv in stelje. Kmetje so v zadnjih letih krize svoje gozdove zelo iztrebili in jim samim primanjkuje kuriva ter listja in nekateri res ne morejo viničarja oskrbeti s kurjavo in nastiljem. Po Slov. goricah se dogaja, da so viničarji v hudi zimi prisiljeni, da po hostah z največjim trudom izkopavajo štore, ki trohijo v zemlji izza prejšnjih let, ko niso gospodarji podirali drevja čisto pri tleh. Zadnja leta sem neznošno prezebajo viničarske družine po svojih bornih stanovanjih, skozi katera plha zimska burja, da reže mraz posebno deco do kosti. Zelo mnogo trpi tudi viničarjeva živina v zimi, ker ji reže ne more dovolj ali večkrat nič nastiljati. Gospodarjeva dolžnost bi bila, da bi viničarja, ki gnoji z gnojem gospodarjev vinograd, dovoljno oskrbel s steljo. Kolikokrat je viničar na spomlad okregan od lastnika vinograda, ker ni dovolj gnoja za trtne nasade, kakor bi bil on zakrivil ta nedostatek!

Viničarji se letos že selijo liki mravlje. Na vandrangu je približno 600 družin v Slov. gor.

Viničarji, naročite »Del. fronto«! To številko »Delavske fronte« prejme v Slov. goricah več viničarskih družin s polnim zaupanjem, da si list, ki zagovarja in štiti pravice viničarskega stanu, naročijo. Nikomur ne bo težko odrediti mesečno tiste 3 Din, pa bo prejel res pravi stanovski list, ki smo ga dolgo težko pogrešali.

Slučaj Luner na Češkoslovaškem. V zadnji številki smo opisali zverinsko gospodinjstvo Luner na Dunaju, ki je mučila svojo služkinjo do smrti. Čisto podoben primer živalske brezsrčnosti kakor na Dunaju se je zgodil pred kratkim v češkoslovaškem mestu Pisek. Tam je vzela za rejenko Marija Picman, literarna učiteljica in žena železniškega uradnika, devetletno Rozo Rosensky. Gospa, ki ima sama dva otroke, dečka in 15 letno hčerko, je mučila rejenko na najbolj krut način. Slednjica je vendarle bila opozorjena oblast na barbarsko početje v hiši zakonca Picman. Našli so malo Rozo v nepopisno žalostnem stanju. Ubogemu otroku je visela razbita koža s telesa. Vsak dan ga je krušna mati pretrepavala s pasjim bičem ter z jermenji in je moral prenašati še tudi razna druga mučenja. Nečloveška ženska je do kosti izstradano dekletce prisilila vsaki večer, da je morala z usti odstraniti vsi nesnaž, katero je čez dan napravil domači pes. Končno vendarle aretirana trinoška ženska ni hotela izpovedati, zakaj je trpinčila nedolžno žrtev. Zdravniki so izstavili spričevalo za sodišče, da je sadistična in so jo sodniki obsodili samo na štiri mesece zapora. Mala Roza leži v bolnišnici zaradi prestanih muk in je vprašanje, če bo sploh ostala pri življenju.

Medicinsko znanje pri živalih. Kakor je videti neverjetno, je vendar resnica, da imajo tudi živali, čeprav primitivno, medicinsko znanje. Človek, ki je v prejšnjih časih živalim odrekal možnost premisleka, je moral polagoma spoznati, da so razlike med tako zvanim živalskim instinktom in človeško pametjo le kvantitetne, nikakor pa ne kvalitete. Ne glede na to, da delajo živali pri sprejemanju hrane neprimerno manj dietnih napak nego ljudje, vedo tudi prav dobro, kdaj jim je hrane zadosti, česar o človeku ne moremo vedno trdit. A če se živali kdaj preobjedo, vedo tudi za pravilne pripomočke, ki jim neugodne posledice odženejo. Samo ob sebi je umevno, da živali ne razpolagajo z vsemi tistimi možnostmi za zdravljenje, ki jih ima človek, so pa živalske metode morda toliko bolj učinkovite. Zavračanje hrane pri živalih v primerih prebavnih motenj je smatrati pač bolj za reflektirčen pojav, vendar pa poznano n. pr. pri psih in mačkah v takšnih primerih tudi zretje trave, ki mu je gotovo namen, da bi očistilo bolno črevesje. To stvar je smatrati gotovo za premissljeno in hoteno ter kakor post za primitivno dejanje zdravljenja. Neki ljubitelj živali pripoveduje, da je imel psa, ki je vsakokrat, kadar se je malo preveč najedel mesnih ostankov in samo v takšnih primerih, na sprehodu žrl — konjske odpadke, kar je imelo potem vedno hiter in pravi učinek. Teža pa žival gotovo ni delala brez nekega premisleka in sigurnosti, da ji bo nato bolje.

Mreže proti letalom. Kakor poročajo iz Londona, preizkušajo na Angleškem nov pripomoček zoper napade iz zraka. S topovi izstrelijo krogle, ki niso napolnjene z razstrelivom, temveč z gosto jekleno mrežo. Ko se kroglja v zraku razpoči, zleti mreža iz nje in pada potem s pomočjo padal polagoma proti tlu. Pri velikih brzinah, ki jih razvijajo napadalna letala, bi jim bilo komaj mogoče izogniti se tem široko razpetim zračnim mrežam. Če pa zaide kakšno letalo v mrežo, tedaj se zaplete vanjo in se mora brezpogojno zrušiti.

Boljševizem doživlja poraz za porazom.

K dogodkom v Španiji.

Ofenziva belih čet na Madrid se nadaljuje čisto po načrtu. Rdeči so morali izprazniti svojo najmočnejšo obrambeno linijo in bele čete so že prodrele do predmestij španske prestolice. Madrida ni mogoče več braniti in samo je še vprašanje, ali ga bodo rdeče čete izpraznile brez boja, ali pa se bodo prelivali po ulicah glavnega mesta potoki krvi. Rdeči branitelji Madrida so popolnoma izgubili glavo. Eni so za predajo, drugi za borbo, med tem pa, ko se med seboj prepirajo, osvajajo beli nasprotniki postojanko za postojanko in so Madrid že skoraj popolnoma obkolili, da je ostala rdečim samo še ena cesta za umik. Če pa ne bodo naglo pobrali šil in kopit, jim še to zaprejo in ujeti bodo v Madridu, kakor v mišji pasti.

Vlada in vrhovni poveljnik — pobegnili.

Med tem ko se dajo zapeljane in nahujskane marksistične tolpe mesariti pred vrati Madrida, so njihovi rdeči voditelji pravočasno odnesli žive in zdrave glave ter pobegnili na varno. Prvi se je podal v beg predsednik marksistične republike Azana. Bežal je do Barcelone, kjer se je začasnou ustavljal. Za njim so jo popihali v aeroplanih še ostali člani vlade in vidnejši predstavniki socijalistične in boljševiške stranke. Tudi ti so se zatekli v Barcelono, kjer se zaenkrat počutijo še varne. Na zadnje pa je zapustil branilce Madrida sam njihov vrhovni poveljnik, kateremu pa se niti Barcelona ni zdela več dovolj varna ter je pobegnil naravnost v Francijo. Rdeči general se je kaj slabo izražal o svojih vojaki, katerim je poveljeval. Dejal je, da so to navadne tolpe, ki ne poslušajo nobenega povelja in je zaradi tega umljivo, da ni mogoče nikjer zmagati proti discipliniranim belim četam.

Katalonija — samostojna sovjetska republika.

Voditelji marksizma so že uvideli, da se v sami Španiji ne bodo mogli več obdržati, zlasti še, ko pade Madrid. Zaradi tega so skovali s pomočjo Moskve nov načrt. Katalonija, ki je bila dosedaj španska provinca, naj se popolnoma osamosvoji in izpremeni v boljševiško sovjetsko republiko. Ruski boljševiki ta načrt z vsemi silami podpirajo. Radi bi rešili vsaj del svoje veliki misli, za katero so žrtvovali milijarde in milijarde denarja, iztisnjene iz uboge ruske raje. Ker se ni posrečilo boljševizirati cele Španije, naj ostane vsaj Katalonija njihova. Tu bodo zgradili potem gnezdo nemirov in revolucij, s katerimi bodo še vnaprej ogrožali Španijo in Francijo. Kataloncem pošiljajo boljševiki iz Rusije ogromne količine orožja, municije, letal, bojnih strojev in denarja. Za svojo konzula v Barceloni so imenovali znanega revolucionarja Ovsenjenka, kateremu pripisujejo velike organizatorične zmožnosti. Več sto ruskih letalcev bo vodilo sovjetska letala, ruski štabni častniki bodo pa prevzeli poveljstvo katalonskih čet in izvršili reorganizacijo katalonske armade. Na ta način bi se znala vojna v Španiji precej zavleči. General Franco, vodja upornikov, je trdno odločen, da bo po osvojitvi Madrida takoj udaril Katalonijo ter z naglim napadom preprečil, da bi si lahko dovoljno organizirala svojo obrambo.

Pred nevarnostjo evropskih zapletljajev.

Odkrita pomoč sovjetske Rusije španskim boljševikom je spravila Evropo v veliko vojno nevarnost. Proti boljševiški pomoči sta nastopili zlasti Nemčija in Italija, ki sedaj z vso vneto podpirata španske upornike. Nemčija je poslala v španske vode že 14 podmornic, Italija pa je zbrala svoje brodogve v bližini Balearskih otokov, da bi tako preprečila dohod boljševiške pomoči po morju. Rusi so namreč poslali v Barcelono 15 ogromnih ladij, do vrha napolnjenih z vojnim materialom. Tem ladjam je treba preprečiti dohod v Barcelono. Med tem so že druge boljševiške ladje, ki so izobesile nevtralne zastave, priplule v barcelonsko pristanišče, kjer so nameravale iztovoriti municijo in orožje. Napadla pa so jih letala belih ter dve ladji potopila z bombami. Vse to povzroča sedaj izredno napeto ozračje na evropskem obzorju in zaradi boljševiškega rovarstva se nahaja Evropa v silno nevarnem položaju, da bi vsak hip lahko izbruhnila krvava vojna, še mnogo bolj divjaška in hujska, kakor je bilo svetovno klanje.

Obnovite naročnino!

Še to in ono.

Na podlagi uradnih podatkov SSSR je izdal dr. Greiss v Berlinu knjigo, v kateri dokazuje, da umre v Rusiji vsako leto več milijonov siromašnih delavcev od glada.

Portugalski katoličani imajo 8 dnevnikov in mnogo tednikov. Katoliški listi izhajajo v 850 tisoč izvodih, dočim nekatališki v 220 tisočih.

Na seji osrednjega korporacijskega odbora v Rimu, je minister Lantini podal sledeče podatke: Do 15. oktobra letos je bilo sklenjenih 133 pogodb o zvišanju delavskih mezd med podjetniki in delavci. S temi pogodbami so bile zvišane delavske mezde od 5—11%, povprečno pa za 9%. Pri samem ministru za korporacije je bilo sklenjenih 11 pogodb. To povišanje plač je prišlo v korist 3.305.400 industrijskim delavcem, 2.107.584 delavcem v kmetijstvu, 873.012 v trgovini in pa 61.918 uslužbencem v denarnih in zavarovalnih zavodih. Med kolektivnimi pogodbami je g. Lantini posebno poudaril važnost dveh velikih pogodb: pogodba za gradbeno delavstvo, ki velja za 600.000 delavcev in pogodba v kovinsko-mehanični stroki, ki velja za 500.000 delavcev.

Dolžniki Francije so upali, da se bo vsled devalvacije franka tudi njih dolg zmanjšal za tretjino. Toda francoski upniki se sklicujejo na pogodbe, ki pravijo, da devalvacija za dolge ne velja, ampak se morajo ti plačati po isti valuti, kakor so bili najeti. Kapitalist se pač zna pravočasno zavarovati.

Kakor poročata znana moskovska »Pravda« 24. septembra 1936 kakovost izdelkov tekstilne industrije vedno pada. Tako je na priliko od celotne produkcije platna v drugi četrtini letošnjega leta pri Jaznikovskem trustu bilo samo 36% dobre kakovosti, 40% slabe, 24% pa sploh neuporabne.

O tesnih vezeh med Prago in Moskvo smo že pisali. Nепrestano romajo najrazličnejše delegacije iz Rusije v Češko. Govori se, da je bilo že v teku zadnjega leta v Čehoslovaški okrog 100 delegacij in čez 10.000 Čehoslovakov v Moskvi, med temi samo učiteljev 500. Te dni se spet poročata, da je obiskala Moskvo skupina čeških letalcev in da so v Rusiji več dni na studijskem potovanju. Da so jih povsod slovesno sprejeli, ni treba pripominjati.

Državno nogometno prvenstvo. Zadnja nedelja je služila večini klubov, ki sodelujejo v državnem prvenstvu, za oddih ali pa za srečanje z nasprotniki, ki se prvenstva ne udeležujejo. Zaradi tega sta se vršili samo dve prvenstveni tekmi in sicer v Ljubljani in Belgradu. V Ljubljani je nastopil zagrebški Hašk proti SK Ljubljani. Tekma se je končala neodločeno, brez gola 0:0. Oba nasprotnika sta igrala zelo mlano in nezanimivo. V Belgradu sta se srečala lanski državni prvaki BSK in letošnji dosedanj prvaki v prvenstveni tabeli — sarajevska Slavija. Sarajevčani so pokazali, da si svojih uspehov na lastnih tleh niso zamenjali, saj so igrali s svojim nasprotnikom na vročih belgrajskih tleh neodločeno 2:2, v prvem polčasu pa so celo vodili 2:1 ter je že izgledalo, da bodo porazili najresnejšega kandidata za letošnje prvenstvo na njegovem lastnem igrišču. Slavija si je s to tekmo ponovno čvrsto zagotovila vodstvo mesta. Prvenstvena tablica izgleda sedaj: Slavija (Sarajevo) 10 točk, Gradjanski 7, BSK 7, Ljubljana 6, BASK 6, Hajduk 4, Jugoslavija 4, Slavija (Osijek) 4, Hašk 4 in Concordia brez točke.

Podvezno prvenstvo I. razreda se je v ljubljanski skupini pretelo nedeljo zaključilo. Vršile so se tri tekme, ki so vse tri prinesle presenetljive rezultate. Hermes in celjski Olimp sta igrala v Ljubljani neodločeno 0:0 in si je Hermes s tem zapravil dragoceno točko. Še huje se je godilo najresnejšemu kandidatu za prvo mesto v ljubljanski skupini, kranjskemu Korotanu. Izgubil je proti ljubljanskemu Slovanu na svojih lastnih tleh 2:1 ter s tem končno zdrknil s prvega mesta. Tretje presenečenje je prinesel SK Amater iz Trbovelj. Premagal je Reko s 3:1 in tako čisto nepričakovano zlezel na prvo mesto tabele, ki se sedaj glasi: Amater 7 točk, Korotan 6, Hermes 5, Reka 4 in Olimp 4 točke. V mariborski skupini položaj še ni razčiščen. SK Železničar si je z nedeljsko zmago zopet zagotovil mesto na čelu tabele, vendar še ne sedi na vrhu lestvice čisto trdno, ker mu je zadnjič SSK Maribor znatno omajal stolček. Tekme so se končale s sledečimi rezultati: SK Železničar—Čakovečki SK 2:1, ISSK Maribor—SK Celje 2:1, SK Rapid—Atletiki 6:0.

V II. razredu LNP se je tekmovanje v nedeljo nadaljevalo tako-le: Ljubljana: Svoboda—Moste 6:2, Mladika—Slavija 3:3, Jadran—Mars 1:1, Grafika—Korotan 3:0, Maribor: Gradjanski (Čakovec)—Ptuj 3:1 (tekma se je vršila v Ptuj).

Nogometni drobiž. V Zagrebu se je pretečno nedeljo igral prvi finale za jugoslovanski pokal, ki se vrši še letos poleg državnega prvenstva. Srečal sta se oba finalista, belgrajska Jugoslavija in zagrebški Gradjanski. Tekma se je končala z zmago Jugoslavije 2:1. Gradjanski je predvedel zelo slabo igro. Ker se odpravlja Gradjanski kmalu na svojo turnejo po Angliji, je njegova sedanja forma kaj slab dokaz za kakšne uspehe v borbi s svetovnimi mojstri. — V meddržavnih tekmah sta se srečali pretečno nedeljo reprezentanci Italije in Švice. Obe državi sta postavili po dve moštvi. Moštvi A sta nastopili v Milanu, B pa v Luzernu v Švici. V obeh tekmah je zmagala Italija in sicer v Milanu 4:2, v Luzernu pa 3:1.

Lahka atletika. V Ljubljani je priredil ZSK Hermes lahkoatletski miting, na katerem so nastopili lahkoatletski SK Planine, SK Primorja in SK Ilirije, samo Hermesovih lahkoatletov ni bilo na startu. V seniorskih disciplinah so se odlikovali zlasti Ilirijani kot posamezniki, v starih pa so pokazali Primorjanci svojo veliko moč, saj so zrušili kar dva državna rekorda: V olimpijski štafeti (800, 400, 200, 100) je Primorje v postavi Goršek, Gabršek, Pleteršek in Kovačič postavilo nov državni rekord s časom 3:38,4 (preje 3:41), v švedski štafeti (400, 300, 200, 100 m) v postavi Pleteršek, Gabršek, Skušek in Kovačič pa v času 2:03,5 (dosedanji rekord 2:06). V juniorskih disciplinah pa so postavili zlasti mladi nadebudni atleti SK Planine, ki bo v nekaj letih v našem lahkoatletskem sportu gotovo igrala vodilno vlogo. — SK Reka je priredila gozdni tek, pri katerem je sodelovalo 18 atletov, članov SK Reke, Ilirije, smučarskega kluba Ljubljana, Korotana, Hermesa in Kamnika. Zmagal je Bručan (Ilirija), ki je pretekel progo 5 km v času 22,40.

Motoristika. V Ljubljani se je vršila v nedeljo motociklistična dirka na grad, ki jo je priredil Hermes. Okrovitelj tekme je bil ban dr. Natlačen, ki bo v dirkam osebno prisostvoval. Gledalcev je bilo nad 5000. Sodelovalo je 20 dirkačev, članov Hermesa in Ilirije. Najboljši čas dneva je postavil Breznik na motorju DKW 250 ccm, ki je silno strmo progo prevozil v 45,1 sekundah. Zavidil je vse gledalce s svojo predrznostjo in virtuozno tehniko. V hitrosti se mu je najbolj približal Luckman na svojem Indianu 1000 ccm, ki je rabil za isto progo 56 sekund.

Zimski sport. V Ljubljani se je v nedeljo vršil kongres zimskosportnih delavcev. Sprejeti so bili številni važni sklepi glede organizacije našega zimskega sporta. Posebna pažnja se bo posvečala organizaciji mladine, ki naj se v smučarskih sportnih edicijah čim smotraneje vgaža v sportnem delu. Vršil se bo v kratkem izredni občni zbor Jugoslovanske zimskosportne zveze, ki bo sprejete predloge uzakonil.

Iz uprave. Danes prilagamo položnice vsem naročnikom-zamudnikom in onim, ki smo jim začeli pošiljati naš list na ogled pred enim mesecem. Ker smo že blizu novega leta, zato vljudno prosimo, da vsak poravnava do konca leta. Z zaupanjem na prijateljstvo do našega lista pričakujemo vsesplošnega odziva. — G. N. N. Kovačev: Vaša dopisnica je zelo značilna, poznamo se, znano nam je, da gre nekaterim na živce, če se naš tako potrebn list širi, to nam še daje več poguma, vedite pa, da se krščanski delavec ne pozdravlja s socialističnim pozdravom...

Budilke od 40 Din naprej pri Grajskem urarju Maribor. Kupuje zlato po najvišjih cenah.

3.900 vlagateljjev

je na novo vložilo do konca septembra 1936 nad

Din 42.000.000.—

Nove vloge izplačuje

Mestna hranilnica Ljubljanska

takoj brez vsake omejitve.

Za vse vloge jamči

Mestna občina Ljubljanska.